

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук, доцента Сухореброї Тетяни Іванівни на дисертацію Гбур Люсі Володимирівни «Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів України», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Сьогодні розвиток регулювання відносин у сфері використання водних ресурсів на національному рівні отримує особливе значення у зв'язку з необхідністю формування єдиної правової думки з цього приводу, яка б відповідала вимогам сучасності. Однак слід зауважити, що єдиного підходу до визначення сутності адміністративної відповідальності за охорону та використання водних ресурсів немає, хоча й продовжується обговорення їх соціально-економічної природи і методів регулювання в умовах інтернаціоналізації й глобалізації економіки України. До того ж, недостатньо чітко визначено механізм правового регулювання у цій сфері, на який активно впливають інститути громадянського суспільства. Тому вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду правового регулювання адміністративної відповідальності за порушення в сфері використання та охорони водних ресурсів, виявленого на сучасному етапі розвитку держави і права, та розробка науково обґрунтованих засобів їх вирішення мають сприяти удосконаленню законодавства України, що обумовлює вибір теми роботи та її актуальність.

Дисертаційну роботу виконано в межах реалізації теми науково-дослідної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України «Організаційно-правові засади раціонального використання та охорони природних ресурсів» (номер державної реєстрації 0115U003454).

Крім того, тема дисертації пов'язана з удосконаленням адміністративного законодавства та має безпосереднє відношення до

Концепції адміністративної реформи в Україні, впроваджені Указом Президента України від 22 липня 1998 р. № 810, Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1102-р, Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019, та відповідає Основним науковим напрямам та найважливішим проблемам фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук Національної академії наук України на 2019–2023 роки, затвердженим постановою Президії НАН України від 30 січня 2019 р., з урахуванням пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942.

Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Необхідно зазначити, що дисертаційні положення, висновки та рекомендації достатньою мірою обґрунтовані та базуються на матеріалах судової практики, довідкових видань у цій сфері та статистичних даних.

Основні положення роботи, висновки, рекомендації, пропозиції про внесення змін до чинного законодавства знайшли відображення в 9 наукових працях, з яких стаття у наукових фахових виданнях України, 3 статті у наукових фахових виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз даних, стаття у науковому виданні іншої держави, 4 тези наукових доповідей.

Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження забезпечено використанням низки загальнонаукових та спеціальних методів пізнання та наукового дослідження. Їх застосування визначило логічну побудову

дисертації та дозволило послідовно й науково обґрунтовано реалізувати мету і завдання, поставлені на початку дослідження.

Безсумнівною перевагою роботи є використання та аналіз великого обсягу наукових праць українських та зарубіжних вчених, розробок фахівців в галузі адміністративного, екологічного права та адміністративної діяльності, статистичних матеріалів щодо діяльності органів виконавчої влади та нормативно-правових актів, як законодавчих, так і підзаконних у сфері адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів.

Дисертантка поставила перед собою досить важливу мету – розробку нових науково-обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів України.

Відповідно до головної мети дослідження дисертантом чітко сформульовані основні завдання наукової роботи. Слід зазначити, що крім суто наукового значення, цілі дисертаційного дослідження передбачають аналіз актуальних проблем на сучасному етапі розвитку держави та внесення пропозицій до чинного законодавства, вдосконалення державного регулювання у сфері використання та охорони водних ресурсів України.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Дисертаційному дослідженню Гбур Л.В. притаманний належний рівень наукової новизни. Автор узагальнює та всебічно розглядає наукові праці провідних українських і зарубіжних науковців, успішно демонструє характерні особливості власних напрацювань, чим, власне, і відзначає наукову новизну одержаних результатів.

Відповідає критеріям новизни запропоноване поняття державної політики у сфері використання та охорони водних ресурсів.

Викликає науковий інтерес наведене авторське визначення поняття адміністративне водне правопорушення. Дисертант пропонує розуміти під

ним особливий вид галузевих правопорушень, який містить загальні та специфічні ознаки правопорушень (с. 9автор., с. 86 дис.).

Заслуговує на схвалення пропозиції автора щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо віку осудності фізичної особи (с. 122, с. 124).

Певний науковий інтерес становлять запропонована класифікація органів публічної влади у сфері використання та охорони водних ресурсів на загальні та спеціальні шляхом виділення у складі органів спеціальної компетенції органів, які здійснюють контрольно-наглядові повноваження та органів, які мають повноваження координаційного характеру (консультативно-дорадчі);

Слушними є міркування автора щодо характеристики провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів як складової адміністративного процесу, як виду юрисдикційного адміністративного провадження, шляхом виокремлення індивідуальних ознак.

На схвальну оцінку заслуговують зусилля автора відносно виявлення та заповнення прогалин у законодавстві. Дисертант не тільки висвітлює існуючий стан справ, а й критично підходить до нормативних положень, висловлює позиції щодо їх удосконалення. Запропоновано внесення змін до Водного кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», України про адміністративні правопорушення та ін.

Робота завершується стисло сформульованими висновками й пропозиціями щодо вдосконалення адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів.

Наукова і практична цінність дисертації

Аналіз змісту роботи свідчить про самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу і дозволяє констатувати високий науково-

теоретичний та прикладний рівень проведеного дослідження. Вдала структурна побудова дисертації свідчить про науково вивірений та аргументований підхід до вирішення поставлених завдань і досягнення мети дослідження. Висунуті й обґрунтовані дисертантом положення та рекомендації становлять значну наукову цінність, оскільки в дисертації пропонуються нові шляхи вирішення важливого загальнодержавного завдання, яке реалізується у сфері дії права та за допомогою права.

Положення і висновки дисертації можуть бути використані у науково-дослідницькій роботі – для подальших наукових досліджень проблем адміністративної відповідальності в сфері водокористування;

– нормотворчій діяльності – для вдосконалення нормативно-правових актів, що регламентують адміністративну відповідальність в сфері водокористування;

– правозастосовчій діяльності – для покращення діяльності органів публічної влади щодо притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності;

– навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес» та інших спецкурсів з адміністративного права.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Позитивна оцінка окремих аспектів рецензованої роботи та проведеного дисертаційного дослідження в цілому не виключає можливості й необхідності висунути низку зауважень критичного та дискусійного характеру:

1. У підрозділі 1.1 «Вплив сучасних тенденцій державної політики на адміністративну відповідальність у сфері використання та охорони водних ресурсів України» автор акцентує увагу на необхідності адаптації законодавства України про адміністративну відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів до

законодавства ЄС. Хотілося б уточнити, які основні принципи законодавства ЄС мають бути імplementовані у національне законодавство;

2. У підрозділі 2.4 «Індивідуальні ознаки адміністративного провадження при розгляді адміністративних правопорушень у сфері використання та охорони водних ресурсів» доцільно було висвітлити особливості участі прокурора у провадженні у справах про адміністративні правопорушення в сфері використання та охорони водних ресурсів;

3. Враховуючи велику кількість змін, які автор пропонує внести до законодавства з метою його вдосконалення, доцільно було розробити законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адміністративної відповідальності в сфері водокористування. Дисертаційне дослідження лише виграло б у разі розробки автором проекту даного законодавчого акту.

Однак зазначені недоліки та дискусійні зауваження не мають принципового характеру і не знижують високу загальну позитивну оцінку дисертації.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам ДАК України

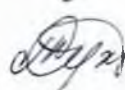
Зміст дисертаційного дослідження висвітлено досить повно, виклад запропонованих у роботі положень базується на ґрунтовному опрацюванні літературних джерел з проблематики дисертаційної роботи. Автором сформульовані свої висновки, які здатні стати значним внеском у розвиток вітчизняного адміністративного права. Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

В цілому дисертація Гбур Люсі Володимирівни – це самостійне, завершене наукове дослідження, присвячене проблемам адміністративної відповідальності у сфері охорони та використання водних ресурсів. Підсумовуючи, слід зазначити, що дисертація **«Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони**

водних ресурсів України» є завершеною працею, в якій проведено комплексний аналіз правового регулювання адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері використання та охорони вод, сформульовано низку концептуальних положень і висновків, які відповідають змістовним ознакам наукової новизни.

Дисертація відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а її автор Гбур Люся Володимирівна – заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»

Офіційний опонент,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри права
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного
торговельно-економічного університету

Т.І. Сухоребра

Підпис Т.І. Сухореброї засвідчую
Вчений секретар Вінницького торговельно-
економічного інституту
Київського національного
торговельно-економічного
університету

В.О. Нечипоренко